Η Έξοδος από το ευρώ προς το συμφέρον της Ελλάδας και της Γαλλίας

του Gérard LAFAY

Ομότιμος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού ΙΙ

- **Γιατί πρέπει να υπάρξει έξοδος από το ευρώ;**

Όταν δημιουργήθηκε το ευρώ, εμφάνισαν στους λαούς της Ευρώπης προοπτικές εξαιρετικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, μεγέθυνση και πλήρης απασχόληση. Σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των Ευρωπαίων έχει συνειδητοποιήσει, εδώ και χρόνια, τις αρνητικές επιπτώσεις: ασθενική πρόοδος και άνοδος της ανεργίας. Η έξοδος από το ευρώ δεν θα είναι ασφαλώς αρκετή για την ανόρθωση των οικονομιών μας, είναι ωστόσο αναμφίβολα ένας απαραίτητος όρος. Αν, πράγματι, η παρούσα κατάσταση είναι εν μέρει απόρροια πολιτικών λαθών, είναι απαραίτητο ωστόσο να τονιστεί ότι αυτή προκύπτει σε συντριπτικό βαθμό από εσωτερικές στρεβλώσεις του μοναδιαίου νομίσματος στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία, στις οποίες προστέθηκαν πολυάριθμοι επιβαρυντικοί παράγοντες.

- **Οι εσωτερικές στρεβλώσεις του μοναδιαίου νομίσματος**

- **Η αναπότρεπτη διαφοροποίηση του επιπέδου εσωτερικών τιμών**

- Σε καθεστώς τεχνητό ελεύθερου και τέλειου ανταγωνισμού, ο Μ.Ο. του επιπέδου τιμών των επί μέρους χωρών του κόσμου υποτίθεται ότι θα όφειλαν να εξισωθούν από τη στιγμή που θα εκφραζόταν στην ίδια νομισματική μονάδα, αφού θα είχαν μετατραπεί μέσω των αντίστοιχων συναλλαγματικών τους ισοτιμιών.
- Στην πραγματικότητα δεν έγινε τίποτε από όλα αυτά: αφενός, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες διαφέρουν πολύ σε σύγκριση με αυτές που

θα εξασφάλιζαν μια τέτοια εξίσωση, και αφετέρου οι ρυθμοί μεταβολής των εσωτερικών τιμών διαφέρουν πολύ αναμεταξύ τους.

- Αυτή η εμφανής διαφοροποίηση μεταξύ όλων των νομισμάτων διαπιστώνεται στην πραγματική ισοτιμία καθενός από αυτά.
- Αυτή υποδηλοί , απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο, το σχετικό επίπεδο του Μ.Ο. των τιμών του ΑΕΠ του.
- Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία δείχνει, ταυτόχρονα και το σχετικό επίπεδο του κόστους μισθών κατά παραγομένη μονάδα, που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο τμήμα. των εφαρμοζόμενων τιμών από τους παραγωγούς.

- **Ο αποφασιστικός ρόλος της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία**

- Σε συγκεκριμένη οικονομία, λαμβανομένης υπόψη της σχετικής ποιότητας του συστήματος παραγωγής της ***, η υπεραξία της συναλλαγματικής της ισοτιμίας σημαίνει ακριβό χρήμα, οι τιμές και το κόστος των μισθών κατά μονάδα εμφανίζονται εξαιρετικά υψηλά.***
- Ένα νόμισμα ακριβό έχει τις ακόλουθες συνέπειες σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία: :
    - καταρχήν το γεγονός ότι το σχετικά υψηλό επίπεδο του κόστους μισθών κατά μονάδα κάνει τις επιχειρήσεις, εθνικές και ξένες, να μην είναι πια αρκετά ανταγωνιστικές,
    - αυτή η εξέλιξη προκαλεί ταυτόχρονα επιβράδυνση των παραγωγικών δυνατοτήτων και στασιμότητα των μισθών και των επενδύσεων, φρενάροντας έτσι την κατανάλωση, δύο κινήσεις που οδηγούν στην επιβράδυνση της ανάπτυξης και της εσωτερικής παραγωγής,
    - προστίθεται, στο σημείο αυτό, η παλαιότερη διαδικασία σύμφωνα με την οποία η ανταγωνιστικότητα του εξωτερικού εμπορίου επιδεινώνεται εξαιτίας της ύψωσης των σχετικών τιμών, έτσι ώστε, ceteris paribus, το εμπορικό αποτέλεσμα μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών επιδεινώνεται.

- Τα επιχειρήματα αντιστρέφονται σε περίπτωση *υποτίμησης της συναλλαγματικής αξίας, που σημαίνει φθηνό χρήμα,* οι δαπάνες μισθών και οι τιμές γίνονται πολύ χαμηλές, δεδομένης της σχετικής ποιότητας του παραγωγικού συστήματος,
- Σε παγκοσμιοποιημένη οικονομία, οι συνέπειες φθηνού χρήματος είναι αντίστροφες αυτών του ακριβού χρήματος:
    - καταρχήν, το γεγονός ότι το σχετικά χαμηλό επίπεδο της δαπάνης μισθών, κατά μονάδα, ευνοεί τις επιχειρήσεις, εθνικές και ξένες, έτσι που η χώρα γίνεται πιο ελκυστική,
    - αυτό προκαλεί ταυτόχρονα επιτάχυνση των παραγωγικών επενδύσεων καθώς και τη δυνατότητα αύξησης των μισθών, ενισχύοντας έτσι την κατανάλωση, δύο κινήσεις που αυξάνουν το ρυθμό ανάπτυξης και την εσωτερική παραγωγή,
    - προστίθεται εδώ και η παλαιότερη διαδικασία σύμφωνα με την οποία βελτιώνεται η ανταγωνιστικότητα του εξωτερικού εμπορίου χάρη στην πτώση των σχετικών τιμών έτσι ώστε ceteris paribus , το εμπορικό αποτέλεσμα μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών βελτιώνεται,

- **Η αποτυχία του ευρώ απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο**
- Για την Ευρωζώνη συνολικά, η νομισματική διαφοροποίηση είναι αποτέλεσμα μιας κακής διαχείρισης τη ς συναλλαγματικής τιμής απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο.
- Ασφαλώς, η Συνθήκη του Μάαστριχτπ, που γενικά αποδίδεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης επιρρίπτει στα κράτη την ευθύνη αυτής της συναλλαγματικής πολιτικής.
- Η πρόθεση αυτή παρέμεινε ανενεργός, επειδή η ίδια Συνθήκη απαιτούσε από την ΕΚΤ ένα μοναδικό στόχο: να αγωνίζεται εναντίον της ύψωσης των τιμών, χωρίς να ασχολείται με την ανάπτυξη των οικονομιών , σε αντίθεση με τις περισσότερες κεντρικές τράπεζες στον υπόλοιπο κόσμο.
- Επιπλέον, ο κύριος στόχος των αρμοδίων της Ευρώπης ήταν να καταστήσουν το ευρώ ένα νόμισμα εξίσου ισχυρό με το γερμανικό μάρκο,

έτσι που να ανταγωνιστεί το δολάριο, στόχος που πραγματοποιείται πλήρως όσο χρόνο ήταν ο Jean-Claude Trichet επικεφαλής της ΕΚΤ.

- Με τον τρόπο αυτόν η νομισματική ανταλλακτική αξία του ευρώ απέναντι στο δολάριο των ΗΠΑ, που μεταξύ των ετών 2000-2002 είχε πέσει κάτω από 1, έγινε υπέρογκη για πάνω από μια δεκαετία, ξεπερνώντας το 1,5 το 2008.
- Για το σύνολο της Ευρωζώνης, εξαιτίας κάποιας παγκόσμιας σύγκλισης των ρυθμών του πληθωρισμού μεγάλων ζωνών, αυτό μεταφράστηκε σε άνοδο της πραγματικής συναλλαγματικής τιμής έναντι του υπόλοιπου κόσμου.
- Διαπιστώθηκε συνεπώς ποια είναι τα συνήθη αρνητικά αποτελέσματα του ακριβού χρήματος, καθώς ο ρυθμός ανάπτυξης της Ευρωζώνης είναι από τους ασθενέστερους του κόσμου.
- Μόνο στα τέλη του 2014 η κατάσταση μεταβλήθηκε, καθώς ο νέος πρόεδρος της ΕΚΤ Mario Draghi, εγκατάλειψε την πολιτική του προκατόχου του εξαιτίας του κινδύνου στην Ευρωζώνη.
- Οπωσδήποτε, αυτή η υποτίμηση του νομίσματος εξασφαλίστηκε χάρη στην υπερβολική δημιουργία χρήματος και στα σχεδόν μηδενικά επιτόκια, σύμφωνα με την αμερικανική μέθοδο και χάρη σ την αύξηση της κερδοσκοπίας .
- Επιπλέον η πολιτική του Jean-Claude Trichet άφησε βαθιά σημάδια στο σύστημα παραγωγής της Ευρωζώνης.

- **Η αποτυχία και στην Ευρωζώνη**
- Παρότι έχουμε μοναδιαίο νόμισμα για όλες τις οικονομίες της ζώνης (την ίδια ονομαστική συναλλαγματική τιμή),διαπιστώθηκε απόκλιση των πραγματικών συναλλαγματικών τιμών τους, και συνεπώς των τιμών και του κόστους εργασίας στις διάφορες εθνικές οικονομίες.
- Πράγματι το μοναδιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα δημιουργήθηκε όταν δύο διαρθρωτικές αποκλίσεις συνέπεσαν στην Ευρωζώνη :
    - η χρόνια απόκλιση των ρυθμών εξέλιξης των εσωτερικών τιμών, που αντικατοπτρίζει την κοινωνικο- πολιτιστική απόκλιση των χωρών αυτής της ζώνης,

- η διαφορά αποτελεσματικότητας των παραγωγικών συστημάτων και οι κλαδικές εξειδικεύσεις , που επιμένουν μεταξύ των επί μέρους οικονομιών,

- Στο πλαίσιο της Ευρωζώνης, αυτή η κίνηση προκάλεσε μοιραία μια σωρευτική απόκλιση των εθνικών ρυθμών ανάπτυξης και των εμπορικών ισοζυγίων, όπως αυτό είχε προβλεφθεί από πολυάριθμους οικονομολόγους πριν ακόμη δημιουργηθεί το ευρώ.
- Έχοντας παραδοσιακά ευνοηθεί από χαμηλό πληθωρισμό, που μειώνει την πραγματική συναλλαγματική τιμή σε σχέση με τους εταίρους στη ζώνη, η Γερμανία ήταν *ipso facto* η κυρίως ευνοημένη του ευρώ..
- Περιπτωσιακά, επιβράδυνε οικιοθελώς την ανάπτυξη της οικονομίας της για να την συγχρονίσει με τη δημογραφική γήρανση του πληθυσμού της, έτσι ώστε το κέρδος της ανταγωνιστικότητας της διοχετεύτηκε σε τεραστίων διαστάσεων εμπορικά πλεονάσματα σε βάρος των εταίρων της
- Από μόνο του λοιπόν το ευρώ δημιούργησε σοβαρές εντάσεις μεταξύ των χωρών-μελών της ζώνης, εμποδίζοντας την φυσική προσαρμογή που θα είχε δημιουργήσει η κατάλληλη μεταβολή των συναλλαγματικών τους ισοτιμιών.
- **1.1.5) Η αδυναμία να αντισταθμιστούν οι αποκλίσεις**
- Οπωσδήποτε στο εσωτερικό εθνικής οικονομίας που διαθέτει ένα μόνο νόμισμα, αποκλίσεις της ίδιας μορφής είναι φυσικό να δημιουργούνται μεταξύ των διαφόρων περιοχών της.
- Οπωσδήποτε, στην περίπτωση μιας χώρας, αυτές οι αποκλίσεις συμψηφίζονται, αφενός από την κίνηση του πληθυσμού, και αφετέρου από την πολιτική διευθέτησης του χώρου, που ακολουθείται συστηματικά για χάρη της εθνικής συνοχής.
- Το κράτος λοιπόν προβαίνει σε μια μόνιμη δημοσιονομική εξίσωση μεταξύ πλούσιων και φτωχών περιοχών, επιβάλλοντας φόρους στις πρώτες και μεταφέροντάς τους στις δεύτερες (έργα υποδομής και κοινωνικές παροχές).
- Οι ευρωπαϊστές θα εύχονταν να λειτουργήσει στην ευρωζώνη μια παρόμοια μόνιμη εξίσωση, με κεντρικό προϋπολογισμό δέκα φορές

ανώτερο του σημερινού (με δυσκολία ανώτερου από 1% του κοινοτικού ΑΕΠ).

- Αυτή η ελπίδα είναι εντελώς ουτοπική εφόσον δεν υπάρχει στην Ευρώπη αλληλεγγύη ανάλογη αυτής που φυσιολογικά δημιουργείται εντός του κάθε έθνους.
- Πρέπει να γίνει συνειδητό το γεγονός ότι η Γερμανία, η πιο ισχυρή οικονομία της Ευρωζώνης, αποκλείει παντελώς μια Ευρώπη μεταβιβάσεων.
- Εξάλλου είναι πλήρως κατανοητή, η συμπεριφορά των γειτόνων Γερμανών, οι οποίοι κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες , προκειμένου να ανορθώσουν οικονομικά τους συμπατριώτες τους της Αν. Γερμανίας.

1.1.6) Η προκαλούμενη αύξηση του δανεισμού σε ορισμένες οικονομίες

- Η ύπαρξη του μοναδιαίου νομίσματος εξίσωσε, σε όλες τις οικονομίες της Ευρωζώνης, τα επιτόκια που χρησιμοποιεί η ΕΚΤ-
- Έτσι, σε κάθε εθνική οικονομία, τα πραγματικά επιτόκια ισούνται με τη διαφορά ανάμεσα στα ονομαστικά επιτόκια και το ρυθμό αύξησης των εσωτερικών τιμών των προϊόντων (πληθωρισμός).
- Ανάμεσα στις οικονομίες της Ευρωζώνης , ορισμένες διατήρησαν υψηλό ρυθμό πληθωρισμού, που αποδεικνύεται υψηλότερος από τα πραγματικά επιτόκια.
- Για τις οικονομίες αυτές με υψηλό πληθωρισμό , η συνέπεια ήταν να εξασφαλίζουν αρνητικά επιτόκια.
- Ένας τέτοιος μηχανισμός έσπρωξε αυτές τις χώρες σε υπερδανεισμό ιδιωτικό και δημόσιο.

1.2) Οι επιβαρυντικοί παράγοντες

1.2.1) Η ύπαρξη εσωτερικής υποτίμησης

- Αυτή η ύπαρξη του μοναδιαίου νομίσματος απαγόρευε στις οικονομίες των οποίων το νόμισμα ήταν πολύ ακριβό να προχωρήσουν σε νομισματική υποτίμηση, που θα ήταν απαραίτητη για να αποκατασταθεί η τάξη.

- Έτσι εξηγείται το γιατί οι άκρως φιλελεύθεροι ιδεολόγοι φαντάστηκαν , όπως στα χρόνια του΄30, ότι μπορούσαν να καταφύγουν σε άλλη μορφή εξισορρόπησης, αυτής της "εσωτερικής υποτίμησης" .
- Αυτή συνίσταται στη δραστική μείωση των μισθών, έτσι ώστε να προκύψει διαδικασία γενικού αντιπληθωρισμού.
- Φαινομενικά η πτώση του συνόλου των τιμών σε σχέση με το εξωτερικό θα όφειλε να έχει ως συνέπεια την εξίσωση ενός πολύ ακριβού νομίσματος , βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας .
- Αλλά, στην πραγματικότητα, σύμφωνα με τη συνηθισμένη συνέπεια του αντιπληθωρισμού, η μείωση των μισθών και των εισοδημάτων είχε ως κύριο αποτέλεσμα την πτώση της εσωτερικής ζήτησης και συνεπώς την εκ νέου μείωση της εθνικής παραγωγής. Αυτή η πολιτική είχε ως συνέπεια να επιδεινώσει τα αρνητικά αποτελέσματα ενός πολύ ακριβού νομίσματος.

-Η Ελλάδα προσφέρει συμβολικό παράδειγμα αυτής της εξαιρετικά καταστρεπτικής πολιτικής, καθώς οι γραφειοκράτες ευρωπαϊστές χρησιμοποίησαν κατά κάποιο τρόπο τη χώρα ως πειραματόζωο.

1.2.2) Υπερβολική δημοσιονομική λιτότητα

- Είναι φυσικά απαραίτητο να υπάρχει δημοσιονομικός έλεγχος, ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση ελλειμμάτων
- Ωστόσο ο περιορισμός του ελλείμματος δεν πρέπει να επιχειρείται όταν υπάρχει επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας εξαιτίας διαφόρων λόγων, και κυρίως εξαιτίας πολύ ακριβού χρήματος.
- Είναι ακριβώς αυτό που συμβαίνει στην Ευρωζώνη, στην προσπάθεια απομίμησης της γερμανικής ορθοδοξίας, που παραπειστικά εμφανίζεται ως αρετή.

-Και στο σημείο αυτό η Ελλάδα εμφανίζεται ως τυπικό παράδειγμα χώρας στην οποία η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος δημιούργησε φαύλο κύκλο , τη συνεχή μείωση της ανάπτυξης που περιόριζε τα κρατικά έσοδα αυξάνοντας ακόμη περισσότερο το δημόσιο έλλειμμα.

1.2.3) Ο τρόπος χρηματοδότησης του δημόσιου χρέους

- Το συνηθέστερο, είναι η κεντρική Τράπεζα της κάθε χώρας που, παλαιότερα, εξασφάλιζε τη χρηματοδότηση του δημόσιου χρέους.
- Αυτό το σχήμα λειτουργούσε σωστά και δεν είχε πληθωριστικές συνέπειες εφόσον η οικονομική πολιτική ήταν λογική.
- Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, που δημιούργησε το ευρώ, ακολούθησε μια πολιτική άκρως φιλελεύθερη, υποχρεώνοντας κάθε χώρα να εξασφαλίσει εφεξής πλήρη ανεξαρτησία στην κεντρική της Τράπεζα.
- Της είναι, επίσης, μη επιτρεπτό να χρηματοδοτήσει άμεσα το Κράτος, υποχρεώνοντάς το να καταφεύγει στις χρηματαγορές .
- Τα διεθνή χρηματοπιστωτικά απέκτησαν έτσι κυρίαρχο ρόλο που επιτρέπει να υπαγορεύουν στην κυβέρνηση την πολιτική που τους εξυπηρετεί, σε βάρος της δημοκρατίας και της εθνικής κυριαρχίας.

1.2.4) Η εγκατάλειψη της κοινοτικής προτίμησης

- Η ευρωπαϊκή κατασκευή δημιουργήθηκε με τη διαμόρφωση ενός ειδικού χώρου, προικισμένου με προτίμηση κοινοτική (δασμοί και κοινή αγροτική πολιτική) ,έτσι ώστε να επιτρέψει τη σταδιακή σύγκλιση των οικονομιών των κρατών-μελών .
- Η Ευρώπη εγκατέλειψε σταδιακά αυτήν την κοινοτική προτίμηση, πνιγμένη σε μια παγκοσμιοποίηση που κυριαρχείται από Αμερικάνους και πολυεθνικές επιχειρήσεις.
- Για το λόγο αυτόν, είναι εφεξής άοπλη απέναντι στον άγριο ανταγωνισμό των εξω-ευρωπαϊκών χωρών, που εφαρμόζουν *dumping,* νομισματικό, κοινωνικό και περιβαλλοντολογικό ταυτόχρονα. .
- Η μοναδική ιδιαιτερότητα της ευρωπαϊκής αγοράς κατέστη ένα πλήθος εξαντλητικών κανόνων που επεκτείνονται ως την μικρότερη λεπτομέρεια, και που αποφασίζονται από μια γραφειοκρατική μηχανή, χωρίς δημοκρατική νομιμότητα και σύμφωνα με μια λογική επικεντρωμένη που συναντά την επικουρηκότητα.

- **Πως θα βγούμε από το ευρώ;**

- Η κοινή ευρωπαϊκή γνώμη έχει εμποτιστεί με την προπαγάνδα των ολιγαρχικών ΜΜΕ, που διατείνεται ότι το τέλος του ευρώ θα είναι μια πραγματική καταστροφή. Συνεπώς, για να επιτύχει αυτό το τέλος του ευρώ, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αντικειμενική πληροφόρηση της κατάστασης και των δυνατοτήτων, η ανάλυση των όρων της επανόδου σε εθνικό νόμισμα διαλύοντας, ταυτόχρονα τα φαντάσματα με τα οποία απειλούν οι ευρωπαϊστές

- **2.1) Οι όροι της επανόδου σε εθνικό νόμισμα**

2.1.1) Οι πρώτες υποθέσεις της κατάργησης του ευρώ

- Από που μπορεί να προέλθει η επιστροφή σε κυρίαρχο εθνικό νόμισμα;
- Υπήρξε, καταρχήν η ελπίδα ότι συνεπεία της κρίσης θα είχε γίνει συνείδηση πολλών κυβερνήσεων, η οποία θα επέτρεπε την εγκατάσταση ενός νέου νομισματικού συστήματος στην Ευρώπη, και προς την κατεύθυνση αυτήν είναι το μήνυμα από το Düsseldorf, που εκτοξεύθηκε από το Ίδρυμα Fondation POMONE τον Απρίλιο του 2012.
- Σήμερα είμαστε υποχρεωμένοι να δεχθούμε ότι αυτή η ελπίδα απογοήτευσε, καθώς συνδυασμός συμφερόντων και ιδεολογιών, ευνοϊκών προς το ευρώ, εμπόδισε κάθε προσπάθεια αμφισβήτησης αυτού του ταμπού.
-Μια άλλη πιθανότητα φάνηκε στη συνέχεια όταν οι αυξανόμενες δυσχέρειες των οικονομιών του Νότου της Ευρώπης , που υφίσταται μια παρανοϊκή θεραπεία λιτότητας και εσωτερικής υποτίμησης θα επέτρεπε μια τακτική έξοδό τους από το ευρώ.
- Ωστόσο, η αποχώρηση μιας μικρής χώρας δεν θα προκαλούσε ασφαλώς την κατάρρευση του συστήματος.
- Επιπλέον έχουμε τώρα το θλιβερό παράδειγμα της Ελλάδα, όπου το μεγαλύτερο τμήμα της κοινής γνώμης δεν ήταν έτοιμο να αποδεχθεί

την έξοδο από το ευρώ, καθώς το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ ουδέποτε προσπάθησε να εξηγήσει αυτήν την αναγκαιότητα.

-Είναι ο λόγος για τον οποίον η κυβέρνηση Τσίπρα αφού πέρασε την ψήφιση ενός δημοψηφίσματος εχθρικού στα μέτρα που επέβαλαν οι γραφειοκράτες, απαρνήθηκε απότομα τις εκλογικές του υποχρεώσεις.

- Τον Ιούλιο του 2015, δέχθηκε έτσι να υποταχθεί σε όλες τις απαιτήσεις των χρηματιστηριακών ολιγαρχών, που διοικούν στην πραγματικότητα την ΕΕ, περιφρονώντας εμφανώς τη δημοκρατία.

2.1.2) Η μοναδική ρεαλιστική λύση

- Τι μπορούμε να ελπίζουμε εφεξής; Ασφαλώς, το ξέσπασμα μιας νέας παγκόσμιας χρηματιστηριακής κρίσης έχει πολλές πιθανότητες να εμφανιστεί, αργά ή γρήγορα.
- Αλλά σε μια τέτοια περίπτωση, είναι πιθανόν ότι η κυρίαρχη ολιγαρχία θα βρει νέο τέχνασμα προκειμένου να συνεχίσει την αυτοκτονική πορεία της προς "ολοένα περισσότερη Ευρώπη", αδιαφορώντας για τις επιθυμίες των λαών.
- Κάτω από τις συνθήκες αυτές, η μοναδική πιθανή υπόθεση είναι ότι κάποια ευρωπαϊκή χώρα θα αποφασίσει να εξέλθει μεμονωμένα από το ευρώ.
- Αν αυτή είναι η περίπτωση μιας μεγάλης χώρας, της Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, θα συμπαρέσυρε πιθανότατα σε καταποντισμό ολόκληρο το σύστημα.
- Υπάρχουν λίγες πιθανότητες να είναι η Γερμανία, καθώς είναι αυτή που ευνοήθηκε ιδιαίτερα από το μοναδιαίο νόμισμα αρνούμενη να συναινέσει σε μηχανισμούς μεταφοράς, τους μόνους που θα εξασφάλιζαν τη βιωσιμότητά του.
- Εκτός από την Ιταλία, θα μπορούσε να είναι ίσως η Γαλλία με την ευκαιρία των προεδρικών εκλογών που θα λάβουν χώρα το 2017.
- Αν μια μικρή μειοψηφία της κοινής γνώμης παραμένει ακόμη προσκολλημένη στο ευρώ, πολύ σημαντικά ρεύματα γνώμης αντιτίθενται, όχι μόνον προς τα δεξιά γύρω από την Marine Le Pen, τον Nicolas Dupont-

Aignan η τον Jacques Myard, αλλά επίσης προς τα αριστερά γύρω από τον Jean-Pierre Chevènement, τον Jacques Nikonoff ή τον Pierre Lévy.

- Ο γνωστός οικονομολόγος Jacques Sapir πρότεινε πρόσφατα τη συνένωση όλων αυτών των δυνάμεων σε κοινό μέτωπο, που θα μπορούσε να διεκδικήσει τη νίκη.
- Προκαταρκτικά θα έπρεπε να εξηγηθεί στο γαλλικό λαό ότι η επάνοδος στο εθνικό νόμισμα είναι απαραίτητος όρος για την ανάκαμψη της οικονομίας.
- Με ισχυρή δημοκρατική της νομιμότητα, μια νέα κυβέρνηση θα μπορέσει να αποφασίσει την επάνοδο στο κυρίαρχο εθνικό νόμισμα.
- Η ίδια διαδικασία μπορεί να αντιμετωπιστεί στην περίπτωση της Ελλάδας, αν η κοινή γνώμη μπορεί να πειστεί ότι είναι η μοναδική λύση μετά την αξιοθρήνητη περιπέτεια του ΣΥΡΙΖΑ .

2.1.3) Η διαδικασία της επανόδου στο εθνικό νόμισμα

- Για να επιτύχει η επιχείρηση είναι απαραίτητο να έχει πειστεί προηγουμένως ο λαός ότι αυτή η επιλογή δεν είναι μόνον απαραίτητη, αλλά και πραγματοποιήσιμη.
- Στην περίπτωση της Ελλάδας, η εγκατάλειψη του ευρώ θα γίνει με την υποκατάστασή του από μια νέα δραχμή, ανταλλάσοντας μία δραχμή με ένα ευρώ (ένα προς ένα).
- Η εγκατάλειψη του ευρώ θα προκαλέσει ασφαλώς κάποιες περιπλοκές με τους τουρίστες, όπως όταν μεταβαίνουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά αυτές οι δυσκολίες θα είναι απλώς τυπικές στο εσωτερικό της χώρας.
- Για τα διαθέσιμα των τραπεζών, η μεταφορά θα είναι στιγμιαία.
- Για τα χαρτονομίσματα , θα αρκέσει μια σύντομη περίοδος μεταβατική, κατά την οποία τα χαρτονομίσματα που κυκλοφορούν εντός της χώρας θα επιβαρυνθούν με σφραγίδα , πριν τυπωθεί μια επαρκής ποσότητα του νέου νομίσματος, με το οποίο θα ανταλλαγούν.
- Για τα κέρματα, η αλλαγή μπορεί να γίνει γρήγορα, δηλαδή να παραμείνουν στην κυκλοφορία προσωρινά, πριν από την ανταλλαγή.

- Στο εσωτερικό της εθνικής οικονομίας , οι τιμές των αγαθών, των υπηρεσιών και οι μισθοί θα μετατραπούν αυτόματα, με βάση την ισοτιμία (μια νέα δραχμή προς ένα ευρώ).

2.1.4) Η εγγύηση των στοιχείων του ενεργητικού

- Η ίδια ισοτιμία της μετατροπής θα εφαρμοστεί και στα στοιχεία του ενεργητικού στο εσωτερικό, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ακίνητα, για δάνεια στο εσωτερικό της οικονομίας ή για διαθέσιμα των επιχειρήσεων, που υπόκεινται στο εθνικό δίκαιο.
- Το κράτος θα εγγυηθεί ότι όλα τα συμβόλαια/συμφωνίες θα γίνουν σεβαστά.
- Το δημόσιο χρέος , που είχε προηγουμένως εκφραστεί σε ευρώ, θα μετατραπεί με την ίδια ισοτιμία, εφαρμόζοντας την αρχή της *lex monetae*.
- Τα ιδιωτικά διεθνή χρέη που εκφράστηκαν σε ευρώ θα μετατραπούν στο νέο νόμισμα της οφειλέτριας χώρας.
- Για να επιτύχει η επιχείρηση θα πρέπει ταυτόχρονα να επαναπατριστούν τα κεφάλαια που είχαν φύγει στο εξωτερικό, με τη διαβεβαίωση αμνηστίας, στο πνεύμα της εθνικής ενότητας και εναντίον της ξένης ανάμιξης.

2.1.5) Η μετάβαση του τραπεζικού

- Η εγκατάλειψη του ευρώ σημαίνει ότι η κεντρική Τράπεζα θα εγκαταλείψει την ανεξαρτησία της απέναντι στην πολιτική αρχή, ξαναβρίσκοντας έτσι ότι ίσχυε πριν.
- Η ευθύνη για τη δημιουργία χρήματος θα ανατεθεί αποκλειστικά στην κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με τις ανάγκες της οικονομίας και υπό τον έλεγχο της Βουλής, σύμφωνα με το σχέδιο του Νομπελίστα οικονομολόγου Maurice Allais.
- Επιβάλλοντας προσωρινά έλεγχο συναλλαγών, η κυβέρνηση θα αναγγείλει διακοπές , κλείνοντας τις τράπεζες για μικρό χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο θα σταματήσουν οι δραστηριότητες στο Χρηματιστήριο.
- Το Κράτος προστατεύει τους αποταμιευτές , αναλαμβάνοντας, αν χρειαστεί, τον έλεγχο σε τμήμα του τραπεζικού συστήματος, με την εγγύηση της κεντρικής Τράπεζας.

2.2)Τα φαντάσματα που ξεπετούν οι ευρωπαϊστές

2.2.1) Μια σωρευτική υποτίμηση του νομίσματος;

- Η εγκατάλειψη του ευρώ θα επιτρέψει να πραγματοποιηθεί μια αποτελεσματική ισοτιμία του εθνικού νομίσματος, προσαρμοσμένη στις συνθήκες που επικρατούν και στην πραγματική κατάσταση της οικονομίας.
- Ως το 2013 , η ανατίμηση του ευρώ είχε ως μοιραία συνέπεια την υποτίμηση των περισσοτέρων νέων εθνικών νομισμάτων της ζώνης.
- Τέλος του 2015 , η συγκυρία έγινε πιο ευνοϊκή καθώς το ευρώ υποτιμήθηκε σημαντικά, παρότι η τιμή του πετρελαίου και πολλών πρώτων υλών μειώθηκαν.
- Είναι ο λόγος για τον οποίον μια έξοδος από το ευρώ θα οδηγήσει σε κινήσεις απόκλισης μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης, αφενός ανατίμηση του νέου γερμανικού μάρκου και πολλών άλλων νομισμάτων της Βόρειας Ευρώπης και αφετέρου υποτίμηση για τα περισσότερα νομίσματα του ευρωπαϊκού Νότου, και κυρίως της Ελλάδας.
- Μια τέτοια απόκλιση δεν θα μπορούσε να καταστεί σωρευτική με την προϋπόθεση ότι οι δημόσιες υπηρεσίες δεν θα άφηναν να ντεραπάρουν οι πληθωριστικοί μηχανισμοί.

2.2.2) Ένα ντεραπάρισμα του πληθωρισμού;

-Μια μικρή αύξηση του πληθωρισμού εμφανίζεται όταν μια χώρα έχει ανάγκη να επιδοθεί σε σημαντική νομισματική ενέργεια υποτίμησης (κυμαινόμενες ισοτιμίες) ανάλογης της παλιάς υποτίμησης (σταθερές ισοτιμίες) .

- Με ένα μηχανικό αποτέλεσμα, οποιαδήποτε υποτίμηση ή απώλεια αξίας ενός νομίσματος οδηγεί, πράγματι, σε κάποια αύξηση της τιμής των εισαγόμενων αγαθών, κυρίως των πρώτων υλών που διαπραγματεύονται στις αγορές.
- Οσάκις μια τέτοια πολιτική κρίνεται απαραίτητη, αυτή δεν είναι δυνατόν να επιτύχει παρά μόνον χάρη σε μια ισχυρή νομισματική πολιτική που θα αντιταχθεί στη σπατάλη, προκειμένου να αποφευχθεί, έτσι, μια περαιτέρω αύξηση του πληθωρισμού μέσω συνεχών αυξήσεων μισθών που θα προκαλούν αυξήσεις τιμών.

- Μπορεί κανείς να φέρει ως παράδειγμα την επιτυχία της υποτίμησης του φράγκου το 1958, υπό την καθοδήγηση του στρατηγού de Gaulle, και επίσης την υποτίμηση του 1969 που έγινε από τον Georges Pompidou για να εξαλείψει τα λάθη του προηγούμενου έτους.
- Στην περίπτωση της Ελλάδας δεν είναι δυνατόν να απαιτηθούν και άλλες θυσίες από τον λαό, επειδή έχει ήδη υποστεί δραματική φτωχοποίηση, και για αυτό θα είναι απαραίτητη για κάποιο διάστημα εξωτερική βοήθεια, που θα επιτρέψει να ανεχθεί το επιπλέον κόστος των εισαγωγών.
- Η επανακίνηση στη συνέχεια της ανάπτυξης, ως συνέπεια της νομισματικής υποτίμησης, θα επιτρέψει στον πληθυσμό να ξαναβρεί μια πορεία πλουτισμού.

2.2.3) Απώλεια της αξίας των χρηματιστηριακών αξιών;

- Οι ευρωπαϊστές προσπαθούν να τρομοκρατήσουν τους αποταμιευτές κάνοντάς τους να πιστέψουν ότι σε περίπτωση ενδεχομένης υποτίμησης του νέου εθνικού νομίσματος, αυτό θα επιβαλλόταν αυτόματα στα διαθέσιμα τους στις τράπεζες και στο σύνολο των χρηματιστηριακών τους αξιών
- Είναι φυσικά λάθος : τα διαθέσιμα στις τράπεζες και οι αξίες του εσωτερικού θα παραμείνουν ανέπαφα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για ακίνητες ή κινητές αξίες, αναγνωρίσεις χρέους ή μετοχές με εγγύηση του Κράτους.
- Δεν θα πειραχθούν, συνεπώς, παρά μόνο οι αξίες που βρίσκονται στο εξωτερικό, στο μέτρο της μεταβολής σε σχέση με το αντίστοιχο νόμισμα.

2.2.4) Μια έκρηξη του δημόσιου χρέους;

- Ο μηχανισμός χρέωσης των χωρών με υψηλό πληθωρισμό, προκαλούμενος από το μοναδιαίο νόμισμα, δεν υπάρχει λόγος να εξακολουθήσει μετά την εγκατάλειψη του ευρώ.

-Αναφορικά με χώρα όπως η Ελλάδα, είναι βέβαια απαραίτητη η εγκατάσταση μιας συνεπούς διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών, όχι βέβαια κατασκευάζοντας τυφλές δημοσιονομικές τομές, που υπακούν

στις αφελείς οδηγίες της Τρόϊκας, αλλά μεταρρυθμίζοντας σε βάθος την οργάνωση του δημοσιονομικού συστήματος και πολεμώντας αποτελεσματικά τη φοροδιαφυγή.

- Επιπλέον, είναι γνωστό ότι ένα φθηνό νόμισμα είναι απαραίτητο για να επιτευχθεί ταχύρρυθμη ανάπτυξη του ΑΕΠ, και μέσο πολύ αποτελεσματικό για τη μείωση του δημόσιου χρέους.

2.2.5) Μία αύξηση του τόκου;

- Οπωσδήποτε, όπως αναλύθηκε παραπάνω, οποιοδήποτε έλλειμμα του Κράτους στο μέλλον, θα χρηματοδοτείται από την κεντρική Τράπεζα και συνεπώς αυτός ο φόβος είναι αστήρικτος.